

Антонімічний переклад не є характерним для перекладу термінів та терміносполучень. У нашій вибірці ми знайшли лише два приклади застосування даної перекладацької трансформації, що складає лише 0.25%. Наприклад, *balanced budget* - *бездефіцитний бюджет*, *non-durable good* - *товар короткострокового користування*.

Поширеним є комбінування декількох перекладацьких трансформацій для передачі лексичної одиниці мовою перекладу (11,28%). Наприклад, поєднання **транскодування** та **описового перекладу** (18 од. – 2,57%) для точнішого розкриття значення, наприклад: *activism* – *активізм (політика активного втручання держави в розвиток економічних процесів)*, *affidavit* – *аффідавіт (юридично завірений документ щодо приналежності (вчасності) цінного паперу)*. До прикладів моделі перекладу **калькування + транскодування** (27 од. – 3,86%) можна віднести: *certification mark* – *сертифікаційний знак*, *balance of payments deficit* - *дефіцит платіжного балансу*, *Consumer Price Index* - *індекс споживчих цін*.

Можливе також поєднання трьох перекладацьких трансформацій, наприклад, **калькування + адаптивне транскодування + описовий переклад**: *Phillips curve* – *крива Філіпса, що показує співвідношення між: динамікою безробіття та інфляцією*. Проте, кількість терміносполучень, перекладених таким чином, є невеликою.

Можна зробити висновок, що найпоширенішими способами передачі англomовних термінів та терміносполучень галузі економіки українською мовою є застосування таких перекладацьких трансформацій, як: калькування, описовий переклад, конкретизація та передача англomовного терміну за допомогою українського еквіваленту. Використання транскодування обмежується вимогою наявності у реципієнта фонових знань у даній галузі, тому зустрічається не так часто. Застосування декількох перекладацьких трансформацій допомагає ширше розкрити значення терміносполучення.

Література:

1. Головін В. М. Переклад економічної термінології / В. М. Головін – К.: Наука. – 2005. – 187 с.
2. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу / А. Я. Коваленко. – К: Інкос, 2002. – 320 с.
3. Пілецька Н. І. Українська термінологія як об'єкт дослідження / Вісник Нац. університету «Львівська політехніка»: Сер. «Проблеми української термінології» / Н.І. Пілецька. – 2008. – № 620. – С. 175-182.
4. Чорновол Г. В. Новітня економічна термінологія та її стилістичне вживання в сучасній українській мові (на матеріалі періодичних видань): дис.... канд. філол. наук / Г.В.Чорновол. – К: НАН України. Ін-т мовознав. ім. О.О. Потебні, 2004. – 216 с.

Георгієва А.С.,
студентка магістратури
Мелітопольського державного педагогічного університету ім.Б. Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОЇ ТВОРЧОСТІ О. ГОНЧАРА

Сьогодні література ХХ ст. є невід'ємною і важливою часткою вітчизняного літературного процесу. Її специфіка обумовлена низкою чинників різноманітного характеру, що визначили обличчя національної культури минулого століття. Є в літературі такі імена, без яких не можна уявити саму літературу. Так неможливо уявити українську літературу без фундаментальної постаті О. Гончара, письменника високої совісті, глибокого життєвого досвіду, художньої майстерності.

Незаперечним стало те, що в літературі ХХ століття письменник посідає почесне місце класика, людини, що створила справжні шедеври реалістичної прози [2]. Вивчати творчість письменників значно легше за допомогою електронних засобів навчального призначення, орієнтуючись на індивідуальну траєкторію кожного здобувача вищої освіти [7]. Зрозуміло, що студенти-філологи можуть користуватися будь-якими джерелами для кращого розуміння творчого світогляду митців та розвитку їх літературної діяльності, однак, не треба забувати про ті періоди в історії літератури, які дозволяють розуміти канонічність літератури та не забувати про традиції, закладені класиками [8; 9].

Найвидатнішими творами О. Гончара стали «Прапороносці» і «Тронка», «Твоя зоря» і «Людина і зброя», «Таврія» і «Перекоп», «Бригантина» і «Берег любові», «Собор» і «Циклон», «Ніч мужності» і «Чорний яр». Коли читаєш романи і повісті, новели й нариси О. Гончара, вражає те різноманіття людських характерів, які він створює, повнокровність та художня правдивість їх, органічна краса його стилю [6, с. 47]. Його судження про літературний процес відзначаються

всеосяжністю поглядів, узагальненням і виведенням закономірностей уроків літератури. В численній періодиці розсіпані наукові статті й есе Олеса Гончара про творчість і життєвий шлях Т. Шевченка, І. Франка, І. Котляревського, С. Тудора, О. Довженка, В. Сосюри, П. Тичини, М. Рильського, А. Головка, М. Ауезова, Ш. Руставелі, І. Чавчавадзе, Ю. Словацького.

Однак і його творчість була неодноразово досліджена визначними критиками та літературознавцями, зокрема відомі дослідження Возної М., Галич В., Галич О., Городної О., Гуменного М., Дениско А., Дмитренко О., Дончика В., Зобенко М., Килимника О., Кирилюка В., Ковалю В., Ковальчука О., Логвиненко М., Лубківського Р., Михайлина І. та ін.

Незважаючи на значне вивчення української великої прози ХХ ст., жанрово-стильові особливості романістики на великому часовому зрізі досі не вивчалися. У вітчизняному літературознавстві наразі відсутні комплексні дослідження, у яких розглядалися б проблеми поетики та структурно-функціональних особливостей малого епосу в світлі системного підходу. У вітчизняному літературознавстві наразі відсутні комплексні дослідження, у яких розглядалися б проблеми поетики та структурно-функціональних особливостей малого епосу в світлі системного підходу [3, с. 7].

Війна залишила О. Гончарові як письменнику багато не реалізованих ще в художній формі вражень, задумів. І він знову й знову звертається до тих подій і в жанрі новели, пише лаконічні твори «Весна за Моравою», «Гори співають», «Усман та Марта». Як у великих прозових формах, так і в жанрі оповідання Олеса Гончара насамперед цікавить внутрішній світ людини, художнє дослідження його змін у різноманітних життєвих обставинах. У притаманній йому поетично-м'якій, неквапливій манері письменник змальовує те невпинне внутрішнє оновлення, що відбувається у кожній людській душі під враженнями дійсності [5, с. 121].

У складних психологічних сценах О. Гончар досягає суворої небагатослівності й проникливості. Для вмираючого солдата-кулеметника дорога його честь, і в останні хвилини свого життя він хоче бути спокійним за неї. В таких реалістичних епізодах немає зайвої сентиментальності, кількома словами автор каже сучасному читачеві дуже багато. Досліджуючи людську психіку в критичний момент, романіст дуже тактовно передає таке природне для кожної людини бажання перед смертю «очиститися», здобути внутрішню чистоту, що є результатом спокійного, благодатного стану совісті

Уява письменника фіксує і перші враження мирного ладу життя, практичної, трудової діяльності людей. В літературній періодиці з'являються такі новели, як «Соняшники», «Пороги», «Сусіди», «Жайворонок», «Зірниця» та ін. [4, с. 46]. Письменник досліджує ті трудові зв'язки, що єднають людей між собою. І, як літератор, що не оминає діалектичних суперечностей у житті, він зображує морально-етичні конфлікти, котрі доводиться розв'язувати його персонажам. У 50-х роках ХХ ст. з'являються збірки оповідань Олеса Гончара про нашого сучасника – «Південь» (1951), «Дорога за хмари» (1953), «Чари-Комиші» (1958), «Маша з Верховини» (1959) та ін.

Герої Олеса Гончара – люди незламної внутрішньої сили, для яких вірність Батьківщині – це вірність собі й тим віковичним традиціям, що надають смислу людському існуванню. їм доводиться потрапляти в найскладніші випробування, де, можливо, порушуються якісь вимоги, елементарні в мирний час. Але основне в тому, що герої перемагають найважчі й найболоччіші для людини обставини [10, с. 48].

Творчий підхід О. Гончара до зображення простої людини перебуває у неприхованій полеміці її вульгарним, безкрилим «реалізмом» тих непоодиноких авторів, котрі малюють своїх героїв сірими барвами, штучно пригинаючи їх до землі. Багатство ідей, шукань, впливів, продовження цілком самостійно, освіжають новели О. Гончара. І ці шукання йдуть не ззовні, а зсередини – від роботи думки й почуття. Новелістична манера автора не статична, вона постійно розвивається, удосконалюється [1, с. 55].

Мистецька доля О. Гончара завжди пов'язана з життям українського народу. Сьогодні в загальноосвітніх закладах учні вивчають творчість О. Гончара. Не осторонь стоять і здобувачі вищої освіти, яким також пропонують для розширення світогляду майбутнього філолога ознайомитись із творчою спадщиною письменника. В пам'яті народній творчість письменника залишиться назавжди, оскільки він піднімав актуальні питання, говорив про них відверто, щиро. Щедра і багатогранна творчість цього майстра слова – яскраве свідчення життєдайності методу соціалістичного реалізму, його глибинних можливостей у зображенні дійсності.

Література:

1. Галич В. Постать Олеса Гончара в контексті постмодернізму // Дивослово. 2005. № 2. С. 55–57.
2. Гончар О. Письменницькі роздуми: літературно-критичні статті. К.: Дніпро, 1980. 314 с.

3. Кирилюк В. Свято живого слова Олеся Гончара // Літературна Україна. 2005.31 березня. С. 7.
4. Ковальчук О. Образ війни у прозі Олеся Гончара: роман «Людина і зброя» // Дивослово. 2003.№ 5. С. 46–47.
5. Погрібний А. Г. Олесь Гончар: нарис творчості. К.: Дніпро, 1987. 247 с.
6. Семенчук, І. Р. Вогонь творення: (з творчої лабораторії Олеся Гончара). К.: Дніпро, 1968. 163 с.
7. Шаров С., Шарова Т. Формування індивідуальної освітньої траєкторії студента засобами інформаційної системи. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: Педагогіка. 2017. № 2(19). С. 149–154.
8. Шарова Т. М., Шаров С. В. Історія української літератури 40–60 рр. ХІХ ст. Мелітополь: Люкс, 2018. 201 с.
9. Шарова Т., Землянська А. Життя як політ: художні доміанти творчості Володимира Родіонова: монографія. [передм. проф. І.Л. Михайлина]. Харків: Федорко, 2017. 196 с.
10. Яременко Н. Формування читацької культури учнів у процесі вивчення творчості Олеся Гончара // Рідна школа. 2004. № 9. С. 47–49.